

នៅប្រទេសកម្ពុជា គេដាក់ស្វ័យប្រវត្តិកនៃនៅ និងគ្រប់រដ្ឋរ ជាតិលេសនៅរដ្ឋរហូរប៊ីយ ហូរប៊ីយការបរិភោគកំអាតធ្វើឡើបានតាមចំណាត់ថ្នាល់បិត្តបរិភោគ ។ ដំណាំប្រកែទនេះសម្រាប់ដោយជីរដាតិដូចតារាងខាងក្រោម៖

ពាក្យអាហារអូបុគ្គលិកទម្រង់ ១០០ ក្រាមហិរញ្ញវត្ថុ

ឈឺក	កាម្មវិធី	កាម្មវិធី	ល្អភូមិ	ឥរិយា	កម្រិត
ជ.ម.រ	ក.រ	ក.រ	ក.រ	ក.រ	ug
៩.៨	២	៤	០.៦	៧៥%	

ស្ថាបី	ស្ថាបី	វិវាយធម៌	កាម្មស្ថាបី	ផែក
ug			ម.ក្រាម	ម.ក្រា
០.០៣	០	៣៣	១៥%	១៥.៣

II. បច្ចេកទេសជីវិ៍ខ្លះ

១. ការរោនសិសរដ្ឋរ

ដំណាំស្ថូខេវក់ជាដំណាំមួយមិនប្រកាសនៃរដ្ឋរដែរ បើទេនឹងការរោនសិសរដ្ឋរ ក្នុងគោលបំណាត់ដៃសិកុតិតិកាបំផ្តាញសត្វល្អិតចំងារនូវរដ្ឋរភ្នែកពីខែ កុម្ភៈ ដល់ខែសកាសនៅប្រទេសកម្ពុជាយើង អាកាសធាតុឡើងក្នុងត្រួរដែរលើក្រុងបំណុល នូវប្រជាករ

ជីវិ៍ខ្លះនៃប្រទេស

I. ស្ថាលក្ខាតូខ្លះ

ស្ថូខេវក់ ជាប្រភេទបន្ទះមួយ ក្នុង ចំណោមបន្ទះស្ថូ ជាថ្រីន មុខដែលប្រជាកសិករយើងគ្នាល់ ឯករាល់ និងបរិភោគ គេអាតមេរ ឈ្មោះបានប្រីនិងប៉ូជីវិ៍ខ្លះ នៅបាន ស្ថូបាន ស្ថូបុស ឬទេនឹង ឈ្មោះដែលប្រើទូលំទូលាយគឺស្ថូខេវក់ ។ នោះនៅតំបន់អាសីតិក គេអាតមេរ ឈ្មោះបានប្រើទូលំទូលាយគឺស្ថូខេវក់ ។ ស្ថូខេវក់ និងបុស ឬស្ថូចិន។ ស្ថូនេះ ក្រុងបានគេចាត់បញ្ចូល ទៅក្នុងគ្រឿសារគ្រឿសិកុតិតិកាបំផ្តាញ ។ នៅថ្ងៃទី ១៩ កញ្ញា ម៉ែន គុណ បានឱ្យឈ្មោះជាប់ឱ្យកំបុងដែលបានគេចាត់បញ្ចូលទៅក្នុងជំពូក Brassiceae ជាអនុផ្លូកនៃក្រុម Brassica នៅក្នុងក្រុមនេះមានជាន់១០០ប្រភេទនៃក្នុងជាតិ។ ស្ថូនេះមានឈ្មោះវិញ្ញាបាយស្ថូខេវក់ ហើយវាមានប្រភពនៅតំបន់អាសីតិកណ្តាល Brassica Juncos-L ជាតិសេសនៅកាតខាងក្រោមនៃក្នុងក្រុមនេះ និងប្រទេសតំណែង។

04

- សុខភាពរបស់ពួកដូ (ប្រមូល ធមលពេលទីបញ្ចប់) សំគិត សំរាប់ និង ទុកដាក់ឱ្យបានគ្រឹះ ក្រឹះគ្នានសត្វជូនបំផាយ ឯ៍:ភាត រយុទ្ធសំពី ៤០-៥៥ % ។
- សុខ្នួនពួក (គ្រាប់ពួកមានភាត ស្រើករលួត លាស់ មាន លក្ខណៈ ឯកសណ្ឌាន ទាំងឡាយទី ប្រាយស្តីក

ធានាគាល់

- អាយុភាលុតភាស់ខ្លឹមិន្ទដលខ្ពស់ សមស្របក្នុងការប្រើប្រាស់លើ ទីផ្សារនៅប្រទេសកម្ពុជាយើងបច្ចុប្បន្នពីនិគ្ឝីយើងបានពួកស្តីមិនខ្លះ នៅពេល ៣ ប្រភេទ
- ប្រភេទស្តីកត្បូចអីង (គ្រាប់ពួកជូនក្រហមពីយុទ្ធសំពី ពួកនៅពេល ៣៥-៣០ ថ្ងៃចេញដាក់ ស្តីកស្តីនៅក្នុងគេមស្តីកជូនចេញបានរហូរ ឯ៍:ភាត នៃកវិស្វែរ ប្រភេទ ១៩ សប្តាហាន ១៩, ៤ គោល-១៩ គោន/ហាត់
- ប្រភេទស្តីកដំលាតគ្រាប់បៀវិជ្ជាក់ឯ៍:ក្រោម គ្រាប់ពួកទំហំដំបង្កីរ ហើយមូលពលគ្រាប់ក្រហម កម្មាធិកាលមួយមិនា ៣០-៤០ ថ្ងៃចេញដាក់ស្តីក ពលាប់បតង ដំមូលប្រនុងសរសែត្វជូនបានទីកអំពេទី ដែលបៀវិជ្ជាក់ នៃពួកនៅ ទីនឹងដលចេញ:

03

យកដាក់នៅប្រមូលទាំងភាតគ្នាត ដែលការប្រាស់អាចបាត់បង់ទិន្ទុដល ១០០%បានដូរ ដែលសម្របប គឺខ្លួន ដល់ខ្លួន និងពីខ្លួនជាត ដល់ខ្លួន ចំពោះតំបន់ ខ្លួនកប និង ក្នុងស្តីក្នុងភាតដីដែលបានគ្រឹះ ក្រឹះគ្នានសត្វជូនបំផាយ ឯ៍:ភាត រយុទ្ធប្រចាំថ្ងៃ ។

បច្ចេកទេសដំបូងគឺប៉ែបញ្ចាលទៅលើការង្រឿសផើសពួក ការង្រឿសផើសដី ការរៀបចំដី ការសាបក្បន និង ការដំបូង ។

២. ការង្រឿសផើសពួក

ការង្រឿសផើសពួកជាកកត្តាយកដំបង គឺជាការដំបូងក្រោមគ្នាមួយ យកដាក់នៅក្នុងការកំណត់ទិន្ទុដល ។ លក្ខួនណ្ឌាសំខាន់ៗដែលគ្រួរង្រឿសផើស មាន:

- ពួកមានប្រភពចុរាស់លាស់ (ប្រភពពួកគ្នានភាត Hybrid ឬ OPV)

- ការផ្តើសផែនដី ដំណាំប្រគេទេស: ត្រូវការដឹងទូរមាននិធាតិត្រួលបារាង ស្របតាមដំណុះដោយស្ថិតិកណ្ឌលក្រោយពីសោច ឬ ត្រូវដឹងដោយប្រគេទេសដីត្រួល ដីល្អជាប្រភេទដែលមានស្ថិតិកណ្ឌលក្រោយខ្សោច ដីល្អប៉ាក្សមាត់ទន្លេ ឬ ព្រក ដីល្អជាមុតាបុន្ណែម មិនអាចទទួល ទិន្នន័យប្រគេទេសដីពួក ឬ ដីកណ្តាលខ្សោយ ជាយុម តម្រូវការដឹងលមាន Ph ចន្ទោះពី ៥,៥-៥,៥ ។

- ការរៀបចំដី: ដីសម្រាប់ដំស្តូត្រូវការសម្រេចប្រមូលយកស្ថិតិ និងការកសំណាល់ត្រូវដាតិ និងដំណាំផ្សេង ១ពីរដ្ឋរមុនចេញ ហើយក្នុរហាលដីឱ្យស្ថិតិយេទេល ៥ - ៧ ត្រូវ ហើយកស់បំបែកដីឱ្យហ្មត់ដីម្រីឱ្យស្វោចថ្មីបាប និងដីម្រីឱ្យដឹង ។ ការក្នុរកស់ត្រូវឱ្យបានប្រើប្រាស់ លើកទីបានលើករៀបចំប្រព័ន្ធដែល ៣ - ៩ ម៉ែត្រ ចន្ទោះរំលែក ២០-៣០ ស.ម បណ្តាញបានរៀបចំដី ដីហើយកត្តិស់ និងការរៀបចំបែកដីលើរំលែក ឱ្យលិត គោរឱ្យស្ថិតិបានរៀបចំឡើង ។

ពី ១៥-១៧ តាម/ហ.ត បុន្ណែមិនធន់ត្រាំនៅរដ្ឋរក្សោងក្រោះស្ថិតិកណ្តឹង ។

- ឯធមស្ថិតិក្រាស់ជាងដំណាល់សេវាធិការ: ត្រាប់របស់កាតំងហើយមានលក្ខណៈប្រើប្រាស់ពណ៌ក្រោមឱ្យមានអាយុរាលពី ៣៥-៤៥ ត្រូវទីបចេញដាស្ថិតិកណ្តឹងដែលមានពេលវេលាភេមខ្លួន សរុបស្ថិតិកណ្តឹង ស្ថិតិការិយត្រួតពិនិត្យ និងត្រូវបានការពារិយាយស្ថិតិកណ្តឹង ។ មានសរុបប្រើប្រាស់ការពារិយាយស្ថិតិកណ្តឹង ១៥-១៧ តាម/ហ.ត ហើយដំឡើងការចំណាត់បានត្រូវដឹង ។

ជាទុទេដើម្បីសាបលើផ្ទៃដី ១ ហ.ត គេប្រើត្រាប់ពួកចំនួន ៥៥០០ ក្រាម បុន្ណែមចំពោះការសាបហើយដកក្នុងយកទៅស្វែងគេប្រើត្រាប់ពួកចំនួន ២៥០០ ចំនួន ១០០០ ក្រាប់មានទម្ងន់ ៥,៥-៣,៥ ក្រាម ។

៣. ការផ្តើសផែននិងរៀបចំដី

ចំនួន ២ ស្តាបប្រាកាយ គ្រាប់ស្ថុ ២៥ ក្រាម លើផ្ទះដ្ឋាន ៩០ មេ ក្រាយសាប
ហើយត្រូវយកកំទេចចំបើងស្ថិតភាពតាត់ខ្លួនបានពីលើ ហើយស្រាវចនាឌីកិច្ចរដ្ឋាភិបាល
ប្រសិនបើនូវវិធីស្រាវជ្រាវដែលមិនមែនស្ថិតភាពតាត់ខ្លួនបានពីលើ និងកំណែ ។ ការថែទាំក្នុងស្ថុ
ក្រាយពីសាបរយៈ ពេល ៧ ថ្ងៃ ស្រាវចនាឌីបំបងឱ្យក្នុងស្ថុដែល ១ ស្តាបប្រាកាយ
២០ ក្រាម លាយជាមួយ ទីក ១៥ លីត្រស្រាវជ្រាវហើយស្រាវចនាឌីកលាស
តាមក្រាយ ។ ក្រោពីនោះការដក ស្រួល និងការកំចាត់សត្វលូតកំត្រូវធ្វើឡើងដែរ
ប្រសិនបើមានស្រួល ឬ សត្វលូតបំផ្តាញ។ ពេលក្នុងស្ថុមានអាយុ ១៥ - ១៨ ថ្ងៃ
មានសន្តិភីកំពុង ២-៣ អាចយកទៅស្ទឹងបាន ។

៨-វិធីសាស្ត្រស្ទឹងក្នុងស្ថុ

ត្រូវស្រាវចនាឌីក្នុងក្នុងស្ថុឱ្យដកមុនដកក្នុងស្ថុរយៈពេល ៣០ នាទី
ក្រាយ

៤-ការសាបក្នុង និងដំឡើង

ការដំឡើងដំណោះស្រាយក្នុងក្នុងដំឡើង ការសាបក្នុងហើយ
ដកយក ទៅស្ទឹង ឬ ការសាបគ្រាប់ឱ្យរដ្ឋាភិបាលហើយដកកំណែ ៩៥-៩៧ ដោយ
ទុកឱ្យមាន ចន្លោះគុម្ភ ១៥ ស.ម - ២០ ស.ម ។

៩-វិធីសាស្ត្រសាបក្នុង

ដ្ឋានសម្រាប់សាបក្នុង ត្រូវការបំបាត់បាលដីឱ្យស្ថិត រាយបំបែកដីឱ្យលូត
ក្រោយ និង ហាលដីឱ្យបានប្រើប្រាស់ គោរឱ្យស្រួល ១៥ - ១៥ - ១៥ ចំនួន
២០០ ក្រាម ក្នុងផ្ទះដី ១០ មេ និងពេញចិត្ត Furadan ការបាន និងកំចាត់សត្វលូត
នៅក្នុងដំឡើងដកយកគ្រាប់ស្ថុទៅត្រូវគ្រំទីក ២ ម៉ោង ហើយផ្ទាប់ ១ យប់បន្ទាប់
មកយកទៅសាប ។

ធនករំលោះក្នុងចេចប្រាប់លើកទី ១ ទូកឱ្យរដ្ឋីល និងលើកទី ២ គីឡូដ្ឋីក្រាយសាបត្រូវដែលរំលោះដោយទូកឱ្យមានចន្ទាន់ ១៥ ស.ម និងចន្ទាន់ដូរ ២០ ស.ម ហើយត្រូវ ស្រាវជ្រើសរើស និងបង្កើនការស្រាវជ្រើសរើសចំណែក ព្រឹក ដើម្បីស្ថិតិស្ថិតិ ។ ក្រាយពីដកបានហើយត្រូវយកទៅស្តីដែលលើខ្លាល ដែលរៀបចំហើយ តែមុនស្តីដែលត្រូវស្រាវជ្រើសរើសចំណែក លើខ្លាលឱ្យដោតបានកំឡចចំបើងដែល បានកាត់ខ្លួនរួចដាស្របតាមពីលើខ្លាល ទីបស្តីក្នុងតួអ៊ូចន្ទាន់ គីឡូដ្ឋីកទី ១៥ ស.ម និងចន្ទាន់ ដូរ ២០ ស.ម ក្រាយស្តីដែលត្រូវស្រាវជ្រើសរើស ។

៥- ការផ្តើមប្រាយដី

ការផ្តើមប្រាយដីក្នុងប្រាយពីស្តីដែលរៀបចំឡើង ៧-១០ ថ្ងៃ គីឡូដ្ឋីដូរប្រាប ទីកណ្តុ មានខ្សោយត្រូវប្រាន់ស្តីដែលដល់ការដុះលួតលាស់ព្រមទាំងបន្ទូយការដុះស្តី ។ មុនផ្តើមប្រាយដីឡើងវិញត្រូវដកស្តីចេចប្រាបការស្រាវជ្រើសរើសចំណែកទីក ១-២ ថ្ងៃ ទីបាតច ប្រំបានប្រើដោយក្នុងចំបាតប៉ែបកដីមុខលើ និងហាលដីនោះ ១ ថ្ងៃខ្លួន និងខ្លួន ស្តីចេចប្រាបការស្រាវជ្រើសរើស ។ គេបាតដកស្តីលើកទី ២ នៅពេលស្ថិតិមានអាយុ ២៥ ថ្ងៃក្រាយស្តីដែលបានប្រើប្រាយដី ។

៦- ការស្រាវជ្រើស

មកដកក្នុងតួអ៊ូចន្ទាន់ដែលប្រាប់ប្រាប់ និងរល្យយតល់ និងបាក់បានស្តី ។ ការដកត្រូវ ដំើសក្នុងតួអ៊ូចន្ទាន់ដែលដល់ស្តីក្នុង ។ ក្រាយពីដកបានហើយត្រូវយកទៅស្តីដែលលើខ្លាល ដែលរៀបចំហើយ តែមុនស្តីដែលត្រូវស្រាវជ្រើសរើសចំណែក លើខ្លាលឱ្យដោតបានកំឡចចំបើងដែល បានកាត់ខ្លួនរួចដាស្របតាមពីលើខ្លាល ទីបស្តីក្នុងតួអ៊ូចន្ទាន់ គីឡូដ្ឋីកទី ១៥ ស.ម និងចន្ទាន់ ដូរ ២០ ស.ម ក្រាយស្តីដែលត្រូវស្រាវជ្រើសរើស ។

៧-ការដំដោយសាបត្រាប់ខ្លាល

ការដំដោយសាបត្រាប់ខ្លាល គេត្រូវយកគ្រាប់ពីដម្លេយសាបត្រាយស្តី សាបឱ្យរដ្ឋីលបានលើថ្ងៃដី ១០ម៉ោង (មួយខ្លាល) ហើយរោយកំឡចចំបើងខ្លួនពីលើបន្ទាប់មកស្រាវជ្រើសរើសចំណែក ពីក ល្ងាច រហូតដល់ពេលស្ថិតិមានអាយុ ១០ ថ្ងៃទីប

ដំណាក់ស្ថុត្រូវការសារធាតុចិត្តីម ៣ យកឯងសំខាន់ ១ ដូចជាំណាកំឡើតដែរ បុន្តែ
ការត្រូវការកំវិតខសគ្មាល់តាមអាយុកាលរបស់វា សារធាតុសំខាន់ៗមានអាសូត
ផ្តល់ស្ថិតិភាស្យឈម ។ បុន្តែទេះជាយកឯងឈាមកំដោយ ស្ថុប្រភេទនេះជាដំណាក់
យក ស្តីការត្រូវការធាតុអាសូតប្រើប្រាស់ដោយសារធាតុឯងឡើត ។ គេចែកការដោកជី
ជាត ៣ ដំណាក់កាលពី៖

- ដំណាក់កាលមុនពេលសាបគ្រាប់ បុ ស្ថិតិ គេប្រើប្រភេទដី ១៥-១៥-១៥
ចំនួន ១៣៥ គ.ក្រ សម្រាប់ផ្ទៃដី ១ ហ.ត បុ ១០០ ក្រាម(១ខំ-
១,៥ខំ) លើផ្ទៃដី ១០ ម៉ែ មុនពេលសាបគ្រាប់តិត្យ បុ ស្ថិតិភាស្យឈមស្ថុត្រូវបានបែង
ថ្វាលដោយ លាយជាមួយដីកំបុង បុសពសត្តុតុកដុយលួជាបាលមកមាន់គោ
ក្របី ប្រឹក ។លាត ១០ - ១៥ គ.ក្រ ហើយកស់លប់ទៅក្នុងដី ។

- ការស្រោចដីបំបែនដោយយកប្រភេទដីអុយដំនួន ៦៥ គ.ក្រលាយទីក
ស្រោចលើផ្ទៃដី ១ ហ.ត របៀបប្រើប្រាស់ ១ ស្ថាបប្រាបាយលាយទីក ១ ដុង ស្រីនឹង
១៥ លីត្រ ស្រោចលើផ្ទៃដី ១០ ២ហើយត្រូវស្រោចទីកណានតាមក្រាយឱ្យដោត
ការពារដោកទៅក្នុងកំពុលភ្លុនស្ថុ ក្រាយពីសាបបាន ៥- ១០ ថ្ងៃប្រក្រាយពីស្ថិតិ
៥-៧ ថ្ងៃ ។

- ការដោកជីបំបែនលីត្រទី ២ គីត្រូវការសាបរយៈពេល ១៥-១៥ ថ្ងៃ បុ
ក្រាយស្ថិតិ ១០ ថ្ងៃប្រភេទដី១៥-១៥-១៥ ចំនួន ១៣៥ គ.ក្រ (១០០ - ១៥០
ក្រាម)

ដំណាកំប្រភេទនេះមិនត្រូវការទីកខ្សោះដូចជាំណាកំឡើតឡើយ បុន្តែការត្រូវការទីក
កល់ថ្ងៃ ១ ជាជម្យតាគចេស្រាចទីកម្មយថ្ងៃ ២ លីត្រីតីត្រីក ល្អាច ដោយបោះពីរ
ដោយមាសសីនបាយៗទីក ៣ នៅថ្ងៃនៃស្អាតាលិកាលនាមភ្លុជាក់នៅពេលយប់
ព្រលីម ឡើងគេត្រូវស្រោច បុបាយៗទីកណានស្តីកស្ថុឱ្យស្អាតកំឡចដីដែលជាប់
បុជក់នៅក្នុងបណ្តុលស្ថុដែលជាមេគ្រោគឱ្យរលួយបាន។គេចែកការស្រោចស្រត
ជាត ២ ថ្ងៃក្នុង ១ អាយុកាលរបស់ស្ថុចាប់ពីបានគ្រាប់រហូតដល់មានស្តីកពិតេ
ការស្រោចទីកជាមួយ តែចាប់ពីពេលមានស្តីក ៣ ឡើងទៅការស្រោចស្រត
ត្រូវបែងប្រើប្រាស់បរិមាណទីកប្រាប់ពីពេលស្ថិតិស្ថុ ហើយរហូតដល់ពេល ប្រមូលដល់

៧- ការដោកជី

ប្រើនបង្កើងដោយលក្ខខណ្ឌដាតាគ្រាប់ពួរដោយលក្ខខណ្ឌដាតាគ្រាប់ពួរមុនស្ម័គ្នាលាស់
ប្រើន និង ក្រុមសត្វណូតមួយចំនួនជាតិសេសតីដែលបាននិងមានជាតុកស្តីកា

២- សត្វណូតសំខាន់ៗ

សត្វណូតសំខាន់ៗលើដំណាំស្មូមាន ៣ ប្រភេទគឺ

- ដង្កូរហ្មង់: ដង្កូរប្រភេទនេះកែតែពេញមួយឆ្នាំ ។ ការបំផ្តាញរបស់វាតីស្តីជាក្រុមកាត់ស្តីកើើងបច្ចុលទៅជ្រកសុធនុបណ្តុលស្តី វាមានមានជំហើយ និង ១ ម៉ោងប្រចាំថ្ងៃ បស់វាបច្ចុលចិត្តជ្រកក្នុងស្ម័គ្នាប្រាមស្តីកជាសំបុករដ្ឋមានស្មូក ជំហានពាណិជ្ជកម្ម ការបំផ្តាញរបស់វាតីស្តីកើើងបច្ចុលជំណាំ នៅក្នុងដំបូលដំណាំ។

- សត្វទាត់ សត្វប្រភេទនេះមិនមែនជាដង្កូរឡើយ គឺវាមានស្ថាបអាច លោត ឬ ហោះហើរមានក្នុងសត្វណាតាត់បាន ការបំផ្តាញប្រើននៅក្នូរក្នុងជាតិសេស នៅពេលដីស្តីតមានកំដៅការអាចកំណត់បានរហូស់។

គេចែកការបំផ្តាញជា ២ បែបគឺ:

គុនទីបនឹងឆ្លាស់ វាសុធបសស្តីនៅក្នុងដើរីឱ្យបុសស្តីតុកបន្ទូយការ លួតលាស់ យ៉ាងខ្សោះព្រារៈមេចំណាស់របស់វាតីក្នុងដើរីឱ្យតុកបន្ទូយការ ឆ្លាស់សុធបសស្តី តែម្ខង ។ មេចំណាស់ក្រាយពីពេលវាគ្លាស់មានស្ថាបអាច ហើរបាន ការចាប់ហើរ ទៅខ្ញុំលើស្តីកស្តីបៀយសុធគុំលុះស្តីកស្តីទុំទុំងដូចស្មូក ធ្វើឱ្យស្មូរឆ្លាយពេលបន្ទូយការ ការលួតលាស់យ៉ាងខ្សោះ ហើយស្តីកស្តីមិនអាច លក់បានតាមដឹងឡើងគឺត្រីន ។

លើផ្ទៃដី ១ឆ្នាំល ១០ ម៉ោងពេលចន្ទោះគុមហើយស្រាថទីកិច្ចិយដោត ។

- ការដាក់ដីបំបាតនលើកទី ៣ គឺប្រភេទដីអូយី ៥៦% ស្មើនឹង ៨០-៩០ គ.ក្រ លើផ្ទៃដី ១ ហ.ត ឬ ២ស្ថាបព្រាតាយលាយជាមួយទីក ១៨ លីត្រស្រាថ លើផ្ទៃដី ១០ ម៉ោង ក្រាយពីសាបបានអាយុ ៤៥ - ៣០ថ្ងៃ ឬ ក្រាយស្មើ ឬ ២០ ថ្ងៃបន្ទាប់មក ស្រាថទីកលាងតាមក្រាយឱ្យដោត ។

III. អំពីជម្លើសត្វជួន

១.អំពីជម្លើ

ជំណាំស្មូរឡើងដូចជម្លើសំខាន់ៗ គឺ

- ជំណាក់កាលសំណាប់: កែតែជម្លើដីរលួយគត់ ជម្លើនេះបណ្តាលមកពី សំណែមសិតុណ្ឌភាពនិង សំណែមបរិយាកាសកាបណ្តាលមកពីភ្នាក់ងារបង្កូនភោគ Rhizoctonia solani វាគេងតែកែតែលើកនីងស្មូមានអាយុ ៥-១០ ថ្ងៃក្រាយពីមុោះធ្វើឱ្យគត់បស់ក្នុងស្តីតុកបន្ទូយការ ហើយជំនួយដែលបានរហូស់ក្នុងស្តីតុកបន្ទូយការ ។

- ជំណាក់កាលស្មូកតុកបន្ទូយការ: ជំណាក់កាលនេះគេងសង្គតយើង ស្មូរហោកស្តីកដំភាពងារហើយធ្វើឱ្យស្តីកឡើងពណ៌សហើយស្តីត ករណីនេះវាបណ្តាលមកពី ភ្នាក់ងារបង្កូនភោគ Rhizoctonia solani វាគេងកែតែឡើងក្នុងសត្វខ្សោះដោយសិមា ។

- ជំណាក់កាលលួតលាស់: គេចែកសង្គតយើងស្តីកស្តីលាកជំពេញស្តីកស្តីដីការកែតែឡើងពណ៌សហើយស្តីត ករណីនេះវាកាត

លាយទីកក្នុងកំរិត ៣០-៣៥ CC ក្នុងទីក ១៥-១៨ លីគ្រ បាយពេញល្អាច ។

IV. ភាព្វួនធមជន

ការប្រមូលធមជន ធ្វើឡើងតាមរបៀបដែលស្ថា គេអាចដកទាំងប្រស ប្រកាត់យកតែដើមគីអាប្រើយទៅតាមតម្លៃការទីផ្សារ ។ បើវិនិច្ឆ័យនឹងកាត់ប្រជកស្ថិសម្រេចត្រូវប្រាក់ឡើយ ទុកឱ្យស្ទើកស្ថិស្សតាមការពារភាពជា ប្រ កកិត ។ ស្ថិសម្រេចត្រូវប្រាក់ឡើយពីសាបរយៈពេល ៣៥-៤៥ ថ្ងៃ ប្រ ក្រាយពីស្ថិស្សប្រជក ៣៥ ថ្ងៃ តីនៅពេលចេញផ្សាយត្រូវបាន ។ ទិន្នន័យមួយមចនោះពី ១៦-១៨ តាម /ហ.ត ភាព្វួនធមជនការដំឯក៖ ថែទាំ និងប្រកេទពួន ។

ធមជនភាព្វួនធមជន

ការការពារដី និងសត្វលិត គេអាចអនុវត្តបានប្រើនិងសាស្ត្រដោយខាងក្រោម:

-ការការពារដី: ការពារ អាចអនុវត្តបានប្រើនិងសាស្ត្រដោយ កំចាត់ស្សីត្រូវបាលដីឱ្យស្សីត្រូវ ធ្វើតំបនការពារទីកត្រូវ ដំដោយគ្របចំបើងង្រីសផើស ឲ្យដឹងនៃ ង្រីសផើសរដ្ឋរកាល ។ លើ និងអាចប្រើនិងការគិត ដូចជាប្រកេទង្វ័ះ ឈ្មោះ Zined Maneb Mancozeb Captan Cooper hydroxide ដើលអាចយកមក លាយទីកបាយពេលក្នុងទីកបាយពេលក្នុងកំរិត ១៥-២០ ក្រាម លាយទីក ១៥-១៨ លីគ្រ បាយពេលឱ្យដោត បន្ថយការប្រាក់ទីក និង ប្រាក់ដីជាតិសេសលើដីផ្លូវ ។

ភាព្វួនធមជន ិនិងកំចាត់សត្វលិត

ការការពារ និងកំចាត់សត្វលិតអាចអនុវត្តបានប្រើនិងដោយខាងក្រោម ការប្រើស ផើសផ្លូវ ង្រីសផើស ការរៀបចំដីឱ្យស្សីត្រូវកំចាត់ស្សី ។ លើ ចំពោរវិធានការគិត ប្រកេទ សត្វលិតទាំងនេះមានតែដង្វួនិយោលទោះមួយប៉ុណ្ណោះដែលពីបាកកំចាត់ប្រោះរាយការ កំរិតឲ្យត្រាំទៅនឹងច្បាំដីជាប្រើនិងប្រកេទ ។ ការកំចាត់សត្វលិតឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព តីត្រូវពិនិត្យរត្តមានសត្វលិតជា ប្រចាំប៉ីយត្រូវយល់ដឹងឱ្យច្បាស់អំពីសត្វលិតនិមួយៗ ជាតិសេស តីមេអំពោរបស់ការនៅពេលល្អាច ថ្ងៃលិច ប្រសិនបើមានរត្តមានមេអំពោតី ២-៣ ថ្ងៃក្រាយមកលេចចេញ រត្តមានការបំផ្តាញជាបន្ទូបន្ទាប់ ។ ការប្រើច្បាំគិត ដូចជា Diamethoat 60 EC Methylphosphate 50 EC, និងប្រកេទច្បាំ B1 យកមក